

SZKOŁA DOBRYCH PRAKTYK – formularz zgłoszeniowy

Pełna nazwa szkoły/placówki, adres szkoły: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Rogoźnicy Rogoźnica 96, 21-560 Międzyrzec Podlaski		
Telefon oraz e-mail: 83 3711793, zespol_rogoznica@miedzyrzecgmina.pl		
Imię i nazwisko dyrektora szkoły		Dorota Herda
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za przedsięwzięcie		Kuzaka Małgorzata, Semeniuk Agnieszka, Budziszewska Magdalena
Obszar działania: (proszę zaznaczyć „x” właściwe pole)	Interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.	X
	Kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich.	
	Kształtowanie zachowań prozdrowotnych, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej oraz nauka udzielania pierwszej pomocy.	
	Profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.	
	Promowanie higieny cyfrowej, bezpiecznego korzystania z Internetu i rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji.	
	Wspieranie dobrostanu psychicznego i społecznego uczniów oraz nauczycieli.	
	Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców.	
	Innowacyjne formy doradztwa zawodowego.	
	Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez ocenianie kształtujące.	
	Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych.	
Inne inspirujące i innowacyjne działania.	X	
Temat przedsięwzięcia: Interdyscyplinarny Projekt Edukacyjny “Tajemnice roślin - misja: zostań detektywem natury”		
Czas/okres realizacji: 15.04.2026r. – 21.04.2026r.		

Cele:

Projekt miał na celu rozwijanie u uczniów postawy badawczej oraz zrozumienia świata roślin poprzez aktywne działanie, eksperymentowanie i łączenie wiedzy z różnych dziedzin, a także budowanie współpracy i uczenia się od siebie nawzajem.

Cele szczegółowe:**Uczeń:**

- poznaje i rozumie budowę oraz funkcjonowanie roślin, w tym rolę ich poszczególnych organów;
- wyjaśnia podstawowe procesy życiowe roślin takie jak wzrost, pobieranie wody, transport substancji oraz znaczenie światła;
- dostrzega zależności między organizmem a środowiskiem oraz rozumie wpływ czynników zewnętrznych na rozwój roślin;
- planuje i przeprowadza proste doświadczenia biologiczne, formułując hipotezy i weryfikując je w praktyce;
- obserwuje, analizuje wyniki oraz wyciąga wnioski na podstawie przeprowadzonych badań;
- dokumentuje swoją pracę w różnych formach (notatki, rysunki, zdjęcia, wykresy), rozwijając umiejętność systematycznej obserwacji;
- rozwija umiejętność pracy zespołowej, komunikacji oraz prezentowania wyników swojej pracy;
- uczy się poprzez współpracę – dzieli się wiedzą i doświadczeniem z innymi uczniami;
- rozwija model uczenia się rówieśniczego – starsi uczniowie wspierają młodszych, tłumaczą zadania i pomagają w realizacji eksperymentów;
- kształtuje odpowiedzialność za wspólną pracę oraz buduje relacje oparte na współpracy i wzajemnym wsparciu;
- rozwija kreatywność poprzez działania artystyczne, projektowe i twórcze myślenie;
- integruje wiedzę z różnych dziedzin (biologia, przyroda, matematyka, sztuka, technika) ;
- rozwija świadomość istnienia mikroświata organizmów oraz znaczenia higieny w codziennym życiu;
- kształtuje odpowiedzialność za żywe organizmy oraz postawę szacunku wobec przyrody;
- uczy się myślenia naukowego poprzez stosowanie elementów metody badawczej (hipoteza – eksperyment – wniosek).

Efekt końcowy: Uczeń potrafi myśleć jak młody naukowiec — samodzielnie bada, analizuje, wyciąga wnioski, współpracuje z innymi oraz świadomie rozumie zjawiska zachodzące w świecie roślin.

Opis przedsięwzięcia:

Projekt „Tajemnice roślin – misja: zostań detektywem natury!” to przedsięwzięcie edukacyjne, w którym uczniowie wcielili się w rolę młodych badaczy przyrody. Miał on charakter interdyscyplinarny. Łączył treści z biologii, przyrody, plastyki, edukacji matematycznej, społecznej, technicznej i muzycznej oraz zajęć kreatywnych w spójny, angażujący proces uczenia się. Głównym założeniem projektu było poznawanie świata roślin poprzez bezpośrednie doświadczenie, obserwację oraz eksperymentowanie. Uczniowie pracowali metodą projektu, wykorzystując elementy metody naukowej (hipoteza – doświadczenie – wniosek), a także rozwijali kompetencje: społeczne, współpracę, kreatywność i umiejętność prezentowania efektów swojej pracy.

Realizowany był on w klasach: 1, 2 i 4, w grupach mieszanych wiekowo, co stworzyło przestrzeń do uczenia się od siebie nawzajem. Starsi uczniowie wspierali młodszych, tłumaczyli zadania i pomagali w doświadczeniach. Dzięki temu rozwijali umiejętności społeczne, a młodszy uczniowie czuli się pewniej i chętniej angażowali się w działania. Projekt trwał 5 dni i został podzielony na kolejne „misje badawcze”, które stopniowo wprowadzały uczniów w coraz bardziej złożone zagadnienia przyrodnicze.

MISJA 1 (dzień pierwszy): „Zamknięty świat” – las w słoiku

Uczniowie stworzyli własne mini-ekosystemy w zamkniętych słoikach, układając warstwy drenażu, gleby i roślin. Następnie obserwowali, co dzieje się z wodą w zamkniętym środowisku. Każdego dnia obserwowali zjawiska parowania i skraplania, dochodząc do wniosku, że w słoiku powstaje mały obieg wody, podobny do tego zachodzącego w przyrodzie.

MISJA 2 (dzień drugi): „Operacja kwiat”

Podczas tej misji uczniowie badali budowę kwiatu. Przy użyciu lup rozkładali go na części, poznając płatki, pręciki i słupek, a następnie odtwarzali jego budowę. Pod mikroskopem oglądali ziarna pyłku. Dzięki temu zrozumieli, że kwiat nie jest tylko ozdobą, ale pełni funkcję rozmnażania roślin. Następnie przeprowadzili bardzo efektowne doświadczenie – włożyli rośliny do barwionej wody. Już następnego dnia zauważyli zmianę koloru kwiatów i łodyg, co pozwoliło im zrozumieć, jak działa transport wody w roślinie.

Na zakończenie uczniowie wykonali prace kreatywne: klasa 1 – odbitki kwiatów, klasa 2 – modele z bibuły i plasteliny, klasa 4 – plakaty przedstawiające kwiat jako „Fabrykę nasion”.

MISJA 3 (dzień trzeci): „Wyhoduj własną roślinę”

Uczniowie założyli hydroponiczne hodowle fasoli w słoikach. Wykorzystali różne odmiany: „Jaś”, Blauhilde oraz Borlotto Lamon. Każda hodowla została podpisana i ozdobiona własnoręcznie wykonanymi etykietami.

Umieścili swoje słoiki w odpowiednich warunkach i rozpoczęli systematyczne obserwacje według przygotowanych kart pracy. Codziennie sprawdzali:

- czy najpierw pojawi się korzeń czy łodyga ?
- jak zmienia się wygląd rośliny ?
- jak szybko rośnie? (dokonywali pomiarów)

W klasie pojawił się element zdrowej rywalizacji – uczniowie z ciekawością obserwowali, która fasola „wygra wyścig”.

MISJA 4 (dzień czwarty): „Wybuduj ekoszlarnię”

W tej części misji uczniowie projektowali i budowali mini szklarnie z dostępnych materiałów (folia, patyczki). Porównywali warunki wzrostu roślin w szklarni i poza nią, analizując wpływ temperatury i wilgotności na rozwój roślin.

MISJA 5 (dzień piąty): „Przyroda, której nie widać” – mikroświat bakterii

W tej misji uczniowie poznawali niewidzialny świat mikroorganizmów. Dzięki uprzejmości Dyrekcji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białej Podlaskiej i Radzynie Podlaskiej uczniowie wykonywali bezpieczne posiewy na płytkach agarowych (np. z rąk czystych i brudnych, klamek, klawiatury, powietrza), stawiali hipotezy i po kilku dniach obserwowali rozwój kolonii bakterii i grzybów. Analizowali ich liczbę, wielkość i kolor, a następnie wyciągali wnioski dotyczące higieny oraz obecności bakterii w codziennym otoczeniu.

Najważniejszym odkryciem było zrozumienie, że bakterie nie są tylko zagrożeniem, ale pełnią ważną rolę w przyrodzie – pomagają rozkładać materię i użyźniać glebę.

Misja została połączona z tematyką wody – uczniowie wysłuchali opowieści o jej obiegu, stworzyli własne modele i prace plastyczne. Starsi uczniowie dodatkowo opracowywali kreatywne schematy tego procesu (wykorzystując papierowe talerze, bibułę i kolorowe kartki) oraz zbudowali doświadczalny model parowania, który umieścili na szybie okiennej.

Dzięki temu zobaczyli, że przyroda działa jako jedna wielka Maszyna Życia- powiązany system: woda – rośliny – mikroorganizmy.

Zwieńczeniem projektu był uroczysty Wielki Finał, który odbył się w atmosferze święta nauki i Dnia Ziemi.

Podczas finału uczniowie:

- zaprezentowali rodzicom, i całej społeczności szkolnej swoje eksperymenty i hodowle,
- przedstawili inscenizację „Od nasionka do rośliny”,
- zaśpiewali piosenkę o fotosyntezie,
- zaprezentowali wykonane szklarnie, lasy w szkle, obiegi wody, modele kwiatów, posiewy bakterii i wzrosty kolonii bakteryjnych i grzybiczych oraz wyniki obserwacji.

Szczególnym momentem była wymiana „Listów do Ziemi” ze Szkołą Podstawową Edujoy w Kaputach.

Uczniowie obu szkół podzielili się refleksjami na temat troski o planetę, tworząc symboliczny most współpracy i wspólnych wartości. Projekt został również wzbogacony o działania praktyczne – uczniowie sprzątały teren wokół szkoły, pobliski las oraz miejsca pamięci, realizując w praktyce ideę dbania o środowisko.

Dzięki współpracy z Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi w Radzynie Podlaskiej i Białej Podlaskiej uczniowie mieli możliwość pracy z materiałami laboratoryjnymi.

Wnioski z realizacji:

1. Realizacja projektu pokazała, że nauka poprzez działanie jest dla uczniów najbardziej efektywna i angażująca. Uczniowie z dużym zainteresowaniem wykonywali doświadczenia, szczególnie te, w których mogli obserwować realne zmiany (np. wzrost roślin, transport barwionej wody, rozwój kolonii bakteryjnych).
2. Uczniowie nauczyli się podstaw pracy badawczej: formułowania prostych hipotez, prowadzenia obserwacji oraz wyciągania wniosków. Choć początkowo wymagało to ukierunkowania nauczyciela, z czasem coraz więcej osób podejmowało próby samodzielnej analizy wyników.
3. Dużym sukcesem projektu było rozwijanie umiejętności współpracy. Praca w grupach pozwoliła uczniom dzielić się zadaniami, wspólnie rozwiązywać problemy i uczyć się odpowiedzialności za efekt końcowy. Szczególnie wartościowe okazało się uczenie rówieśnicze – starsi uczniowie pełnili rolę mentorów, pomagali młodszym w wykonywaniu zadań, tłumaczyli trudniejsze zagadnienia i wspierali ich w pracy.
4. Projekt umożliwił także skuteczne łączenie wiedzy z różnych obszarów. Uczniowie wykorzystywali matematykę do pomiarów roślin, liczenia kolonii bakteryjnych oraz grzybów i pleśni, umiejętności techniczne podczas budowy szklarni oraz zdolności plastyczne przy realizacji zadań kreatywnych.
5. Ważnym efektem było również zwiększenie świadomości przyrodniczej. Uczniowie lepiej rozumieją, jakie czynniki wpływają na wzrost roślin oraz dostrzegają, że mikroorganizmy są obecne w ich najbliższym otoczeniu. Projekt wpłynął także na większą dbałość o higienę, szczególnie w kontekście mycia rąk.

Trudności w realizacji (ewentualne wskazówki w kwestii rozwiązywania problemów):

- Największą trudnością była konieczność systematyczności. Część uczniów miała problem z regularnym prowadzeniem obserwacji i uzupełnianiem dziennika badacza, co utrudniało późniejszą analizę wyników.

- W pracy grupowej pojawiały się problemy z równym zaangażowaniem – niektórzy uczniowie byli bardzo aktywni, podczas gdy inni wycyfowali się z działania. Konieczne było monitorowanie pracy zespołów.

-Trudnością organizacyjną był także czas – niektóre doświadczenia (np. hodowla roślin czy obserwacja bakterii) wymagały kilku dni, a nawet tygodni, co wymagało cierpliwości ze strony uczniów.

- Istotnym wyzwaniem było również dostosowanie planu pracy klasy 4 do działań realizowanych w pozostałych klasach (1 i 2). Różnice w poziomie wiedzy, tempie pracy oraz możliwościach poznawczych uczniów powodowały konieczność modyfikowania zadań, upraszczania treści lub wydłużania czasu realizacji. Wymagało to dużej elastyczności w planowaniu oraz indywidualizacji pracy, tak aby każda grupa mogła aktywnie uczestniczyć w projekcie i odnieść sukces.

-Pojawiły się również problemy techniczne, np.:

- nie wszystkie rośliny rosły w jednakowym tempie. Poszczególne odmiany fasoli kiełkowały w różnym czasie, a także nasiona przeznaczone na kiełki wykazywały zróżnicowany poziom zdolności kiełkowania;
- część eksperymentów nie przyniosła wyraźnych efektów (nieprawidłowo pobrany wymaz z zębów, brak wzrostu kolonii bakteryjnych);
- trudności w budowie stabilnych modeli szklarni.

- Dodatkowym wyzwaniem była praca w grupach mieszanych wiekowo. Choć uczenie się od siebie było bardzo wartościowe, wymagało odpowiedniego kierowania – starsi uczniowie musieli nauczyć się cierpliwości, a młodszy odwagi w zadawaniu pytań starszym kolegom.

Jednocześnie powyższe sytuacje te stały się cenną lekcją – uczniowie zobaczyli, że w nauce nie zawsze wszystko przebiega zgodnie z planem, a błędy są naturalną częścią procesu badawczego.

Instytucje wspomagające realizację podjętych działań: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Białej Podlaskiej oraz Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Radzynie Podlaskiej.

Wykaz ewentualnych załączników (prosimy o nieprzesyłanie zdjęć uczniów):

ZGODY I OŚWIADCZENIA

1. Oświadczam, że ja niżej podpisany/na:

- przesyłam do umieszczenia nieodpłatnie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Lublinie publikację pod tytułem jako przykład „dobrej praktyki”, a publikacja ta nie narusza praw osób trzecich i zawiera treści zgodne z przepisami prawa;
- spełniłem/am obowiązek informacyjny w imieniu administratora (Kuratorium Oświaty w Lublinie) wobec osób fizycznych, od których dane osobowe pozyskałem/am, w celu zgłoszenia do publikacji „dobrej praktyki” na stronie Kuratorium Oświaty. Treść klauzuli informacyjnej <https://kuratorium.lublin.pl/?m=137>.

Okres przetwarzania danych – do ich usunięcia ze strony internetowej Kuratorium Oświaty;

- posiadam zgody nauczycieli na zaprezentowanie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Lublinie w zakładce *Szkoła dobrych praktyk* danych osobowych, w tym obejmujących ich wizerunek i akceptuję zasady publikacji „dobrych praktyk” zamieszczone na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Lublinie.

Rogoźnica, 17.06.2026r.
(Miejscowość i data)

DYREKTOR SZKOŁY

[Podpis]
dr Dorota Herda

.....
(Podpis dyrektora szkoły/placówki)

1. Oświadczam, że ja niżej podpisany/podpisana jako autor publikacji, która stanowi utwór w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U z 2025 r. poz. 24, z późn.zm.) udzielam Kuratorium Oświaty w Lublinie w związku z realizacją projektu „Szkoła dobrych praktyk” nieodpłatnej (z prawem udzielania sublicencji) licencji do korzystania z utworu, bez ograniczeń czasowych i terytorialnych, na następujących polach eksploatacji:

- utrwalanie i zwielokrotnianie jakąkolwiek techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową, niezależnie od standardu, systemu i formatu;

- wprowadzenie utworu do obrotu, użyczenie i najem oryginału lub egzemplarzy utworu;
- wprowadzenie utworu do pamięci komputera i umieszczanie na serwerach oraz wprowadzanie do sieci multimedialnej w tym Internetu, a także sporządzanie kopii takich zapisów;

- wykorzystanie utworu dla celów uzasadnionych istniejącymi lub mogącymi się pojawić w przyszłości potrzebami, w tym w szczególności wykorzystanie utworu dla celów: promocji przykładów dobrych praktyk, realizacji jednej z form nadzoru pedagogicznego- wspomagania, wymiany informacji, publicznego wykonania, a także publicznego udostępniania utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym, w szczególności stron internetowych.

2. Autor zobowiązuje się do niezgłaszania żadnych roszczeń, w szczególności w zakresie wynagrodzenia lub odszkodowania względem Kuratorium Oświaty w Lublinie z tytułu korzystania z przesłanego utworu w sposób powyżej wskazany.

3. Prawa autorskie do zgłoszonej publikacji pozostają przy ich autorach.

4. W przypadku naruszenia praw autorskich osób trzecich wyłączną odpowiedzialność ponoszą autorzy publikacji, którzy zgłosili zaskarżoną pracę. W tym zakresie autorzy zwalniają Kuratorium Oświaty w Lublinie z jakiegokolwiek odpowiedzialności wobec osób trzecich.

Rogoźnica, 17.06.2026r.
(Miejscowość i data)

[Podpis]
.....
(Podpis autora publikacji)